

Românii cu credite sunt printre cei mai afectati de efectele inflatiei (analiza)

Mare parte dintre cei 1,43 milioane de români care au credite la banca sunt printre cei mai afectati de efectele inflatiei pentru ca, în cazul lor, urmeaza o curba de sacrificiu fiind nevoiti sa decida ce achita mai întâi, creditele sau facturile, se arata într-o analiza realizata de compania de consultanta Frames si Casa de Avocatura Cuculis & Asociatii.

"Cresterea semnificativa a preturilor pune presiune tot mai mare pe banii românilor. Printre cei mai afectati de efectele inflatiei se afla mare parte din cei 1,43 milioane de români care au credite la banca. Pentru ei urmeaza o adevarata curba de sacrificiu. Vor trebui sa aleaga ce platesc mai întâi - creditele sau facturile tot mai mari pentru o viata decenta. Potrivit unei analize realizata de compania de consultanta Frames si Casa de Avocatura Cuculis & Asociatii, nu este exclus ca, în conditiile adevaratului tsunami financiar care urmeaza, rata creditelor neperformante sa treaca de 10%", arata sursa citata.

Testele de stres realizate de Banca Nationala la sfârșitul anului 2020, indicau, într-un scenariu de risc, ca rata creditelor neperformante ar putea atinge 9,2% în decembrie 2021 si 9,9% în 2022. În aprilie, rata NPL era de 3,94%, peste nivelul de la final de 2020, de 3,83%.

De atunci, situatia economica s-a schimbat fundamental. Scumpirile în lant au facut ca presiunea financiara pe cei 1,43 de milioane de români care au credite sa creasca semnificativ, astfel ca scenariul BNR pare depasit de situatie.

"Scumpirile majore la utilitati - gaze, energie, carburanti - reprezinta, din pacate, doar vârful unui adevarat iceberg de scumpiri pe care le vom simti, cel mai puternic, începând din noiembrie. Cum salariile românilor nu au crescut, în aceasta perioada, presiunea financiara s-a acutizat", arata analiza Frames.

În conditiile în care puterea financiara a românilor s-a erodat puternic, multi dintre cei care au credite pentru casa, pentru masina, credite de consum, se vor afla într-o zona de risc, astfel încât reesalonarea împrumuturilor, rescadentarea sau refinantarea acestora devin absolut necesare, explica documentul.

În prezent, potrivit datelor BNR, sunt 158.901 persoane fizice cu restante la credite iar ponderea lor este una redusa, de numai 2,55%. Valoarea creditelor restante este de 3,9 miliarde de lei.

"Românii trebuie sa stie ca își pot renegocia creditele, ca au drepturi prevazute de lege care le permit sa își salveze casele, bunurile de la executarea silita. Sa apeleze la specialisti, sa solicite asistenta juridica pentru ca, pentru multi dintre cei aflati în dificultate, fiecare zi de întârziere se va contabiliza la gradul de risc", a afirmat avocatul Adrian Cuculis.

Potrivit datelor Bancii Nationale - Centrala Riscurilor Bancare, citate în analiza, în prim-plan se afla creditele ipotecare a caror valoare, la nivelul lunii august, depasea 70,9 miliarde de lei si care, împreuna cu segmentul alte credite pentru investitii imobiliare (46,1 miliarde lei), reprezentau cea mai mare pondere în împrumuturile populatiei. Creditele de consum se situau la 64,8 miliarde lei.

"Valoarea creditelor ipotecare a crescut, fata de aceeași perioada a anului trecut, cu 8,7 miliarde de lei. Pentru români, a detine o casa, fie ea si pe credit, tine de siguranta, de perspective. Estimările noastre arata ca, si în cel mai negru scenariu - cu falimente, disponibilizari de personal etc., plata ratei la credit va fi în focusul acestora, dincolo de celelalte costuri legate de viata de zi cu zi", a apreciat Adrian Negrescu, managerul Frames.

În scenariul în care multor români nu le vor ramâne destui bani pentru un trai decent, renegocierea contractelor bancare, a leasing-urilor si a celorlalte categorii de împrumut devine o solutie optima în actualul context economic.

"După valul de amânări de plată din 2020, urmare a pandemiei de COVID, bancile, chiar dacă stau destul de bine din punct de vedere financiar, având rezerve suficiente pentru a fața fața crizei, au devenit mai reticente în a oferi clienților condiții mai bune, însă depinde de fiecare cum își susține dosarul, cum reușește să convingă banca de faptul că trebuie să îi reducă rata, macar și temporar. Cu un dosar bine încheiat, cu argumente și asistență necesară, se poate ajunge la un final favorabil", a mai arătat reprezentantul Societății Civile de Avocați Cuculis & Asociații.

Dincolo de cei care vor dori să își renegocieze creditele, vor fi mulți clienți care vor intra în incapacitate de plată iar în aceste cazuri asistență juridică este esențială, consideră avocatul.

Potrivit datelor BNR, consultate de Frames, cele mai mari întârzieri, din prisma valorii restanțelor, sunt de peste 5 ani (1,9 miliarde lei), urmate de cele între 1 și 5 ani (1,3 miliarde lei), 181 zile - 1 an (295 milioane lei). Creditele restante cu întârzieri de maxim 15 zile reprezintă 113 milioane de lei, în creștere cu 10 milioane de lei față de anul trecut.

"Cele mai mari probleme cu creditele restante sunt în București-Ilfov, unde reprezintă 1,8 miliarde lei, din totalul de 78,7 miliarde lei. Urmează județele Cluj - cu 199,2 milioane lei, Brașov - 195 milioane lei, Prahova - 189,2 milioane lei, Timiș - 180,2 milioane lei, Constanța - 150,4 milioane lei, Iași - 138,4 milioane lei, Argeș - 136,3 milioane lei. În aceste zone sunt așteptate să apară, de altfel, și cele mai multe credite neperformante", arată analiza.

Potrivit estimărilor Frames, cele mai vulnerabile din prisma riscului de neplată sunt, în prezent, familiile cu copii, pensionarii și persoanele singure platite cu salariul minim.

"Famiile care au cel puțin 2 copii sunt cele mai vulnerabile la situație economică cu care ne confruntăm. Creșterea spectaculoasă a prețurilor la alimente, servicii, utilități le afectează cel mai mult, având în vedere că îngrijirea copiilor este din ce în ce mai scumpă, iar majoritatea acestora sunt angrenate în împrumuturi pentru casa, mașina sau în credite de consum", estimează analiștii.

Potrivit analizei Frames, cea mai mare expunere a băncilor este pe creditele pe termen lung, de peste 5 ani (117,9 miliarde lei), urmate de creditele pe termen mediu (1-5 ani) - 34,4 miliarde lei și împrumuturile pe termen scurt (până la 12 luni) - 1,4 miliarde lei.

Din punct de vedere al tipului de credite în lei, la nivelul lunii august, creditele de consum reprezentau 52,9 miliarde de lei, cele pentru locuințe 76,8 miliarde lei, iar cele acordate în alte scopuri - 245 milioane lei.